

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

את השאלון המלא נא לשלוח לדוא"ל: ledorot@pmo.gov.il פרטים נוספים ושאלות בטלפון כוכבית 8840*
נא למלא את הפרטים האישיים בנספח ולאשר בחתימתכם את פרסום הסיפור באתר.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: מאיר	שם פרטי: שאול
----------------	---------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: פרידמן	בלועזית FRIDMAN	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: שאול	בלועזית SHAOL	מין: ז תאריך לידה: 28/3/34
מקום לידה (ישוב, מחוז): בודפשט	בלועזית BUDAFAST	ארץ לידה: הונגריה
שם פרטי של האב: פאול	שם פרטי ושם נעורים של האם: ליביה מרקטיין	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): אינז	שם נעורים של האישה: קראוסקוהץ	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: בודפשט	בלועזית BUDAFAST	ארץ המגורים: הונגריה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה: "דרור הבונים" אחר המלחמה
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ):		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? בודפשט מ'44 עד '45		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור: בודפשט	תאריך השחרור: לא זוכר	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה? לא	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? פראג, וינה, טרני, בארי	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: אין	שנת עליה: '49	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): גליליה

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בבודפשט, הונגריה, ב- 28/4/34. הייתי בן יחיד ולמדתי בבית ספר יהודי, לא דתי, אך עם הפרדה בין בנים לבנות. למדנו בעיקר עברית. אימא, ליביה, באה ממשפחה דתית, והיא עבדה בחנות תרופות. לקראת המלחמה לקחו את אבא, פאול, לעבודות כפייה ברוסיה. כאשר נפרדתי ממנו בתחנת הרכבת הוא אמר לי "תשמור על אימא!". על אף שהייתי קטן מאוד אני זוכר את הפרידה היטב. לאחר המלחמה התברר לי כי אבא מת ככל הנראה ממחלת הטיפוס בזמן העבודות.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

בשנת 1944 הנאצים סגרו את הגטו בבודפשט, באזור בית הכנסת הגדול. הבית שבו גרתי עם אמי היה בתוך תחומי הגטו והצטרפו אלינו שלושת אחיותיה. לבית הגיעו גם אנשים רבים שלא הכרנו, וחיינו כ- 16 אנשים בדירת חדר וחצי. בדרך כלל נהגנו להכין בקיץ אוכל לחורף, אך הפעם לא היינו מוכנים. היה מעט מאוד אוכל אז הלכתי לקחת אוכל ממקום שחילקו ליהודים, בלי רשות. לא פחדתי.

יום אחד נכנסו הונגרים פאשיסטיים, עם המשטרה המקומית, והורידו את כל אנשי הבניין למטה, לחצר. אני עמדתי ליד אבא שלי ודודה שלי. הפשיסט אמר לקחת דברים קטנים וקלים "הולכים לווינה!". השוטר הנוצרי עבר לידנו ולחש לאימא "לא לקחת את הילד...". אימא אמרה לי ללכת לשכנה ולא לפחד "אחזור בעוד שלושה ימים". הם התחילו ללכת ברגל, ואימא ידעה שהגרמנים יירו בכל מי שלא יכול ללכת. אימא ראתה שלאחותה קשה אז היא החליטה לברוח. בחסות החשיכה הן קפצו לתעלת מים ונשארו שם עד שהשיירה תעבור. לאחר מכן הן התחפשו לאיכרות ונכנסו לאסמו של איכר שגר באזור ובלילה למחרת הן עלו לרכבת לבודפשט. כעבור שלושה ימים מהיום שאימא הכה שמעתי דפיקות בדלת וזאת הייתה אמי שחזרה עם דודתי.

בשנת 1945 שיחררו הרוסים הלבנים את הונגריה לאחר הפגזות רבות של בעלות הברית. *אחות של אימא נהגה לסרוג ליד החלון. באחת ההפגזות פגז פגע ליד הבית ומההדף הדודה עברה עם הכיסא מצד אחד לצד השני של הבית והמשיכה בסריגה. אנחנו התפוצצנו מצחוק.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עלייה):

לאחר המלחמה חגגו לי בר מצווה בבית הכנסת הגדול בחינם, יחד עם שלושה ילדים יתומים. אימא הבינה שאסור לנו להישאר בהונגריה א הקומוניסטים לא נתנו לאף אחד לצאת. נרשמתי לעליית נוער "דרור הבונים" ויום אחד החליטו שאנו בורחים לארץ ישראל. בתחילה, עברנו בעזרת שוחד, דרך נהר מים לסלובקיה ומשם ברכבת לפראג.

ישנו לילה בפראג ולמחרת נסענו ברכבת לווינה. בווינה שהינו שלושה שבועות במבנה שנקרא רוטשילד, ושם חגגתי יומולדת 14 עם החבר'ה. בתום שלושת השבועות נסענו לטרני (איטליה) ומשם לנמל בבארי, עלינו על האונייה "גליליה" לישראל. עגנו בנמל חיפה והגענו לבית עולים "סנט לוקאס".

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

בבית העולים מיינו אותנו לקיבוץ יד חנה ולקיבוץ מנרה. בקיבוץ מנר שהיתי קרוב לשנה שבמהלכה עבדתי ולמדי עברית. גרנו בקצה הקיבוץ, בהפרדה, בניים למעלה ובנות למטה. יום אחד קיבלתי הודעה שאמי הגיעה לארץ ונמצאת בבית לי, קיבלתי ארבע לירות מהקיבוץ ונסעתי לבקר את אימא. כאב לי הלב לראות את אימא גרה עם עוד שתי משפחות הונגריות בתוך אוהל שתיים עשרה צבאי. חזרתי לקיבוץ ואימא, שידעה לבשל היטב עברה עם שתי המשפחות לבאר שבע. אימא התחילה לעבוד במסעדה, קיבלה כסף טוב ולקראת סוף שנת 1950 החלטתי לעזוב את הקיבוץ ולעבור לגור איתה.

*אחד הסועדים במסעדה שבה אימא עבדה התפעל מהבלינצ'ס שאימא הכינה ושאל על הטבחית. הם נפגשו, הכירו ולאחר זמן מה התחתנו. הגבר היה אדם טוב ולכן לא הייתה לי בעיה, בנוסף מתוך כבוד שיניתי את שם משפחתי מפרידמן למאיר. בשנת 1952, התגייסתי לצבא, לגדוד 12 בחטיבת "גולני", מספר אישי 234462. הפרופיל שלי היה כק1 ולכן שלחו אותי לקורס מ"כים בטירה. לא אהבתי את תפקיד המ"כ אז עברתי לקורס חובשים והייתי חובש מחלקתי ופולוגתי. באחת הדרכות האמל"ח בהר הצופים, חייל אמיץ לקח רימון, הוציא את הנצרה, יצא מהכיתה והכניס את הרימון לכיס. הוא אמר "תראו איך לא קורא לי כלום." לאחר שהוציא את ידו מהכיס נשאר לנו רק לאסוף את החתיכות שלו בסדין לבן. בחור נוסף נפצע מרסיס בכתף וטיפלתי בו. ב-1954 השתחררתי מהצבא.

אימא הבינה שפה לא יהיה שלום והליטה לעבור עם בעלה לארגנטינה לאחר שלוש שנים קיבלתי אישור לנסוע. עד אז עבדתי בבניין באילת וגם כחובש מרפאה בתמנע. הפלגתי באונייה לארגנטינה ויוסף (אבי החורג) חיכה לי בנמל והסיע אותי לביתם. על אף הקשיים בשפה התחלתי לעבוד אצל קבלן בבניית בתים, בנוסף עבדתי קצת בטקסטיל אך המשכורת לא הייתה טובה. חבר ארגנטינאי שהיה איתי בצבא חזר לארצו, יחד הלכנו לקמפינג של יהודים ליד בואנוס איירס. הוא הכיר לי את אחת העובדות בחנות הדומה למשביר, שמה אינז. לאחר כמה חודשים עברנו ליד הבית שלה והחבר הציע שאכיר אותה יותר, אז כבר ידעתי לדבר ספרדית וכשפגשתי אותה שאלתי אותה אם היא זוכרת אותי, היא אמרה שכן והתחלנו לדבר. שאלתי אותה "את אוהבת קולנוע?" היא אמרה שכן, אז התלוצצתי ואמרתי לה שלא תפחד כי לא אזמין אותה והזמנתי אותה. אינז היא הבכורה ורצינו להתחתן כל עוד אביה היה בחיים. בתחילה הוריה קצת התנגדו אך בשנת 1960 התחתנו ועברנו לגור אצלה בבית. שנה לאחר מכן נולדה ביתנו הראשונה, מוניקה. באותו הזמן עבדתי כנהג מונית, יום אחד נכנסו למונית שני ישראלים ואמרו את הכתובת בספרדית. התחלתי לנסוע והם התחילו לדבר ביניהם בעברית, אמרתי להם שאם יש להם סוד שלא יגידו, הם הופתעו מאוד, עצרנו ליד איזה פאב וצחקנו ושתינו ביחד.

ביום אחר נכנסה אישה וישבה לידי, מיד זיהיתי עליה שהיא מהמקצוע העתיק, היא אמרה לי שלא בא לה לעבוד היום ושהיא מזמינה אותי איתה, סירבתי בנימוס וכשחזרתי לבית כעסתי על אשתי ואמרתי לה שבגללה הפסדתי ואז סירתי לה את הסיפור. בשנת 1962 חזרנו לארץ וגרנו שכונה ד' בבאר שבע. בכדי להביא את אימה של אינז חתמתי על טופס שאני מוכן לטפל בה והיא עברה לגור איתנו. לאחר מכן בה שאר משפחתה של אינז לארץ. התחלתי לעבוד כנהג תובלה במפעלים שונים ובנת 1964 נולדה יהודית, בשנת 1967 נולד אריה, בשנת 1971 נולד רונן.

כיום אני גר עם אינז, שומר עליה ושמח שהתחתנתי איתה. אני נהנה להכין אוכל בבית במיוחד לנכדות שלי, קצת עצוב לי שהחברה התקלקלה – גזענות, חוסר סבלנות, אין כבוד בין אנשים במיוחד לא למבוגרים. לפני עשר שנים טסתי עם המשפחה להונגריה כדי להראות להם איפה גרתי. הופתעתי לגלות שהכל נשאר.

ראיון : אוהד אזולאי, באר – שבע, מאי 2014